

24.3.2015

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
kirjaamo.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntönnne 3.11.2014 ehdotuksista Lapuanjoen, Kyrönjoen ja Laihianjoen tulvariski-
en hallintasuunnitelmiksi, Dnro EPOELY/2890/2014

Lausunto Lapuanjoen, Kyrönjoen ja Laihianjoen tulvariskien hallinta- suunnitelmiksi

Pysyttäessä voimassa olevien lupamääräysten rajoissa, ei Länsi- ja Sisä-Suomen AVI ota kantaa tulvasuojeluun liittyvään vesistön säännöstelyyn, jolla muutetaan vedenkorkeuksia ja virtaamia pato- tai vesivoimalaitosrakenteiden avulla. Rakentamiseen ja virtaamien hallitsemiseen liittyvä kokemus ja asiantuntemus on ELY-keskuksen keskeisiä tehtäviä yhdessä keskushallinnon kanssa. Jos lupamääräyksistä joudutaan poikkeamaan on luvanhaltijan haettava aluehallintovirastolta poikkeuslupaa tilapäisesti poiketa lupamääräyksistä.

Tulvista on kertynyt huomattava määrä kokemusperäistä tietoa, jonka seurauksena jo toteutettu toimenpidevalikoima on varsin kattava. Kuitenkin on syytä kehittää erityisesti viranomaisten yhteistyötä sekä tiedon viiveetöntä kulkua toimijoiden kesken ja kansalaisille.

Tulvatilanteessa on syytä aktivoida erityisesti kuntien johtoryhmät tiedostamaan velvollisuutensa vastata omalta osaltaan onnettomuuden seurauksien vähentämisestä sekä tukea pääasiallisia toimijoita, pelastusviranomaista ja ELY-keskusta. Erityisesti tämä koskee kunnan teknistä sektoria, mutta myös muita toimialoja – esimerkiksi sivistystoimen johtajan velvollisuutena on olla tietoinen koululaisiin kohdistuvista riskeistä ja huolehtia tiedotuksesta koululaisille sekä heidän vanhemmilleen turvallisen koulutien takaamiseksi.

Parhaita käytäntöjä hyödyntämällä voidaan oppia todellisista tulvatilanteiden kokemuksista. Mm. Kauhajoen kunnan johtoryhmän ja Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitoksen sekä EPOELYn yhteistyön kehittämisestä viime vuosina olisi opittavaa muillekin alueille. Tulvaan varautumisen kaikissa vaiheissa olisi eduksi saattaa yhteen tulvista runsaasti kokemuksia omaavien alueiden viranomaisia muiden alueiden kanssa. Tämä tarkoittaisi mm. tarkkailijoiden lähettämistä harjoituksiin sekä tiedonvaihdon ja yhteistyön tehostamista käytännön läheisessä valmiussuunnittelussa.

Aluehallintoviraston monialaisena asiantuntijavirastona on valmiusharjoitusten yhteydessä mahdollista harjoituttaa kuntia ym. organisaatioita myös tulvatilanteiden varalta. Aluehallintoviraston valmiusharjoitusten nykyinen harjoitusfrekvenssi ei takaa riittävää toistoa tulvaharjoituksiin ja siksi operatiivisten toimijoiden, ELY-keskus ja pelastuslaitos, tulisi yhteistyössä aluehallintoviraston kanssa kehittää harjoitusjärjestelmä, jolla aktivoidaan riittävästi eri hallinnonalat niin kunnissa kuin aluehallinnossakin. Harjoitusjärjestelmän tavoitteena tulisi olla yhteensovitetun valmiussuunnitelmien testaaminen, viranomaisten yhteistoiminnan sujuvuus sekä tiedon vaihto eri maakuntien välillä.

Aluehallintovirasto asiantuntijavirastona luo poikkihallinnollista alueellista tilannekuvaa laajoissa pitkäkestoisissa suuronnettomuuksissa ja häiriötilanteissa. Tilannekuva kattaa aluehallinnon toimialojen, sosiaali- ja terveydenhuolto, ympäristöterveydenhuolto, sivistystoimi ja pelastustoimi, lisäksi yhteistyöviranomaisten tilannekuvaukset. Tilannekuvassa painottuu erityisesti aluehallinnon valvomien palveluiden taso ja toteutuminen myös suurtulvan aikana mm. sosiaali- ja terveydenhuollon laitosten mahdollisessa evakuointitilanteessa ja ympäristöterveyden vaarantuminen mukaan lukien kunnallisten eläinlääkärien toimenpiteet häiriötilanteessa. Aluehallintovirasto tukee tarvittaessa toimivaltaista viranomaista.

Tilannekuvan jakamisesta tulee varmistua etukäteen niin, että tulvatilanteissa vähintäänkin alueen kaikilla viranomaisilla on välitön tieto muutoksista, esimerkiksi tieyhteyden katkeaminen hälytysajon varareittien varmistamiseksi tai kiireettömienkin kuljetusten optimoimiseksi, esimerkiksi kodinhoitajien ja potilassiirtojen varalle.

Informaation jakamiseksi tulee hyödyntää nykyajan mahdollisuudet tavoittaa välittömästi joukkotiedotusvälineiden kautta suuri osa alueella potentiaalisesti liikkuvia henkilöitä. Lisäksi tiedottamisen tehoa voidaan nostaa organisaatioiden sisäistä tiedonkulkua hyödyntämällä varoittaen vaaroista, jotta vältetään tarpeetonta liikkumista riskialueilla.

Johtaja

Tarja Wiikinkoski

Pelastusylitarkastaja

Risto Kekki